Krimināllieta Nr. 11380008516

S P R I E D U

Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2016.gada 5.oktobrī
Talsu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo,
piedaloties prokurorei Dinai Reķei,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 230.[1]panta pirmās daļas.

A p r a k s t

/pers. A/ pārkāpa dzīvnieku turēšanas noteikumus, kā rezultātā cietušajam tika nodarīts viegls miesas bojājums šādos apstākļos:

2015.gada 27.decembrī ap pulksten 09:50 /pers. A/, būdams suņa „/vārds/" īpašnieks, pārkāpa Latvijas Republikas Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumus Nr. 266 "Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" 12.1.apakšpunkta prasības, kas paredz, ka, pilsētās un ciemos ārpus norobežotas teritorijas suni ved pavadā un 13.punkta prasības, kas paredz, ka pilsētās un ciemos ārpus norobežotās teritorijas suns bez pavadas var atrasties zaļajā zonā un mežā (izņemot vietējo pašvaldību noteiktās vietas, kur saskaņā ar vietējo pašvaldību saistošajiem noteikumiem tas ir aizliegts) pastaigas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzeslokā tādā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieka rīcību un "Dzīvnieku aizsardzības likuma" 5.panta otrās daļas 3.punkta prasības, kas nosaka pienākumu nodrošināt, lai dzīvnieks netraucētu un neapdraudētu cilvēkus. /pers. A/ sev piederošo suni "/vārds/" veda pastaigā bez pavadas /adrese/, kā rezultātā mājas /Nosaukums B/ pagalmā /pers. A/ piederošais suns "/vārds/" pieskrēja klāt /pers. B/ un iekoda kreisās rokas plaukstā, nodarot viņam vieglu miesas bojājumu, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai – virspusējas kostas brūces kreisās plaukstas rajonā.

Tādējādi /pers.A/ izdarīja Krimināllikuma 230.[1]panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. B/ pirmstiesas procesā pieteicis kompensāciju par morālo aizskārumu 100 EUR apmērā.

M o t ī v u

Apsūdzētais **/pers. A/** tiesā savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā neatzina, liecināja, ka 2015.gada 27.decembrī no rīta gājis pastaigāt ar savu suni, suns bija pie pavadas. Ar suni pastaigājies caur dārziņiem un devies atpakaļ uz mājām. Pretī nācis /pers. B/, ar kuru viņam ir naidīgas attiecības un kurš pēc uzvedības izskatījies iereibis. Brīdināja /pers. B/, lai nenāk klāt, jo blakus ir suns. Starp abiem sākusies asāka vārdu pārmaiņa. Suns, reaģējot uz /pers. B/ roku vicināšanu, ar ķepām uzlecis ķermenim, joprojām būdams pie pavadas. To, ka suns iekodis /pers. B/ nav redzējis. Suns ir paklausīgs, 8 gadus viņš ar suni staigājis bez pavadas, nekādas problēmas nav bijušas. Ciema iedzīvotāji sākuši rakstīt sūdzības, viņš saņēmis brīdinājumu un kopš 2015.gada jūlija staigā ar suni tikai ar pavadu.

Lai izlemtu par apsūdzētā vainu, tiesa tiesas izmeklēšanā pārbaudīja šādus pierādījumus.

Eksperte **/pers. E/** tiesas sēdē liecināja, ka tiesu medicīniskajā ekspertīzē nav iespējams identificēt suni pēc koduma pēdām. To varētu izdarīt kinologi vai vetārsti, ja brūce nebūtu sadzijusi. Eksperta atzinumā miesas bojājumi konstatēti pēc medicīniskajiem dokumentiem. Miesas bojājumu smaguma pakāpe noteikta, ņemot vērā arī periodu, kad cietušais gājis vakcinēties.

Cietušais **/pers. B/** tiesas sēdē liecināja, ka 2015.gada 27.decembrī ap plkst. 09.50 no savām mājām devies pie tēva, kurš dzīvo /adrese/. Pie daudzdzīvokļu mājas "/Nosaukums B/" kāpņu telpas redzējis /pers. A/ ar savu suni, kurš bijis bez pavadas un uzpurņa. Kad bijis apmēram 20 metrus no suņa, tas ar atņirgtiem zobiem sācis strauji skriet viņa virzienā, pieskrējis un vienu reizi iekodis kreisās rokas plaukstā, kā rezultātā viņam nodarīti miesas bojājumi. Brīdī, kad suns uzbrucis, viņš ar kāju vienu reizi iespēris sunim, lai izvairītos no vēl viena uzbrukuma. Pēc viņa spēriena suns atkāpies. Suņa saimnieks nav centies suni savaldīt, tikai noskatījies notiekošajā. Pēc uzbrukuma suņa saimnieks /pers. A/ sācis viņu lamāt necenzētiem vārdiem, arī viņš asi atbildējis. Pēc notikušā aizgājis uz tēva dzīvesvietu, kur nekavējoties zvanījis policijai, lai noskaidrotu, ko šādā situācijā darīt, pēc atbildes saņemšanas, nekavējoties devies uz Talsu slimnīcas uzņemšanas nodaļu, kur viņam sniegta medicīniskā palīdzība. Ārstēšanos turpinājis pie ģimenes ārsta, izgājis pilnu vakcinācijas kursu.

Lieciniece **/pers. F/** tiesas sēdē liecināja, ka 2015.gada 27.decembrī ap plkst. 9.50 atradusies savā dzīvesvietā /adrese/, pie virtuves loga brokastojusi, kad pa logu ieraudzījusi, no skolas pusi pa taciņu nāk /pers. B/. /pers.B/bijis pie mājas "/Nosaukums B/" pagalma, kad redzējusi skrienam viņa virzienā kaimiņa /pers. A/ vilku sugas suni. Suns bijis bez pavadas un uzpurņa. Tajā brīdī /pers. A/ nav redzējusi. Turpinājusi vērot, jo zinājusi, ka /pers. A/ suns mēdz uzbrukt, pašai gadījies ciest no šī suņa uzbrukumiem. Suns pieskrējis pie /pers. B/ un vienu reizi iekodis kreisās rokas plaukstā. Pēc tā /pers. B/, lai atvairītos no vēl viena suņa uzbrukuma, sunim iespēris. Nav pamanījusi kurā brīdī, uzradies /pers. A/, kurš gājis /pers. B/ virzienā kaut ko kliegdams. /pers. A/ savu suni nav apsaucis.

Liecinieks **/pers. G/** tiesas sēdē liecināja, ka 2015.gada 27.decembrī /adrese/, atradies savā dzīvoklī mājā/adrese/. Caur istabas logu redzējis, ka ārpusē dusmīgi rej suns. Pievēršot lielāku uzmanību pamanījis, ka /pers. B/ pie dārziņiem uzbrūk rejošs vilku sugas suns, kurš pieder /pers. A/. Nav tieši redzējis, ka suns iekodis /pers. B/, jo ņēmis fotoaparātu, lai notikušo nofotografētu, bet attēls iznācis neskaidrs. Vēl dzirdējis asu vārdu pārmaiņa starp /pers. A/ un /pers. B/. Pēc notikušā /pers. B/ gājis tālāk uz "/Nosaukums B/", pēc aptuveni 20 minūtēm atgriezies ar apsaitētu roku, zem apsēja bijušas redzamas asinis. /pers. A/ suns jau iepriekš ir vests pastaigā bez pavadas un uzpurņa, bijis agresīvs. Viņš (/pers. G/) par to ir aizrādījis /pers. A/ un ciema iedzīvotāji ir rakstījuši sūdzību pašvaldībai.

Liecinieks **/pers. H/** tiesas sēdē liecināja, ka dzīvo /adrese/. 2015.gada decembrī, precīzu datumu neatceras, izgājis uz balkona uzpīpēt. Atrodoties

uz balkona izdzirdējis suņa riešanu. Redzējis, ka pie mājām "/Nosaukums B/" aptuveni 20 metru attālumā no pagalma iet /pers. A/ ar suni, nevar pateikt vai suns bijis pie pavadas. Viņam pretī nācis /pers. B/. /pers. A/ suns ierējies, /pers. B/ sabijies no suņa, pacēlis rokas gaisā. Starp /pers. A/ un /pers. B/ sākusies asāka vārdu pārmaiņa. Suns tobrīd stāvējis pie /pers. A/ kājām. Pēc tam viņš iegājis istabā, jo zvanījis telefons. Iepriekš ir redzējis, ka /pers. A/ suns tiek vests pastaigā gan ar, gan bez pavadas.

/pers. B/ iesniegums (lietas 7.lp.) apstiprina, ka viņš griezies policijā sakarā ar suņa uzbrukuma faktu.

SIA "Ziemeļkurzemes reģiona slimnīcas" izraksts (lietas 8.lp.) apstiprina, ka 2015.gada 27.decembrī /pers. B/ konstatētas suņa kostas brūces kreisajā plaukstā.

No 2016.gada 8.janvāra lēmumu par administratīvās lietvedības uzsākšanu (lietas 9.lp.) izriet, ka sakarā ar /pers. B/ iesniegumu par to, ka viņu sakodis suns, ir uzsākta administratīvā lietvedība.

/pers. B/ un /pers. A/ rakstveida paskaidrojumos (lietas 13., 27.lp.) atspoguļotas šo personu versijas par notikuma apstākļiem.

Eksperta atzinums Nr. 43 (lietas 17.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ konstatēti viegli miesas bojājumi: virspusējas kostas brūces kreisās plaukstas rajonā, kas varēja rasties 2015.gada 27.decembrī viena suņa kodiena rezultātā. Konstatētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumu no 7 līdz 21 dienai.

No vakcinācijas apliecības (lietas 32.-34.lp.) redzams, ka /pers. A/ suns "/vārds/" ir vakcinēts.

No policijas inspektora J.Kantenieka uzziņas (lietas 37.lp.) izriet, ka, veicot /Nosaukums A/iedzīvotāju aptauju par /pers. A/ piederošo vilku sugas suni, iegūta informācija, /pers. A/ suns, ļoti bieži tiek izvests pastaigā bez pavadas un uzpurņa. /Nosaukums A/ iedzīvotāji ir satraukti par savu un citu cilvēku drošību, jo /pers. A/ suns ir agresīvs pret iedzīvotāju mājdzīvniekiem, un arī pret pašiem iedzīvotājiem.

Neskatoties uz to, ka /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, tiesa atzīst, ka tā pierādīta ar visiem krimināllietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā.

Izlemjot par vainu, tiesa ņem vērā sekojošo.

Krimināllikuma 230.[1]panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedrības locekļu drošību, nodarījuma tiešais objekts ir personas veselība. Objektīvā puse izpaužas kā tiesību aktos noteikto dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana.

Subjekts ir dzīvnieka īpašnieks vai turētājs – fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. No subjektīvās puses dzīvnieku turēšanas noteikumus var pārkāpt gan tīši, gan aiz neuzmanības.

Noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir materiālais – kriminālatbildība iestājas, ja dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanas rezultātā ir iestājušās sekas – cietušajam nodarīts viegls vai vidēja smaguma miesas bojājums.

Lietā noskaidrots, ka suņa „/vārds/" īpašnieki ir /pers. A/ un /pers. I/.

Saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 3.punku dzīvnieku īpašnieku pienākums ir nodrošināt, lai dzīvnieks netraucētu un neapdraudētu cilvēkus vai citus dzīvniekus. Savukārt 2006.gada 4.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" 51.punktā noteikts, ka mājas (istabas) dzīvnieka īpašniekam vai turētājam ir tiesības kopā ar mājas (istabas) dzīvnieku atrasties ārpus mājas (istabas) dzīvnieka īpašnieka vai turētāja valdījumā vai turējumā esošās teritorijas, ja mājas (istabas) dzīvnieks netraucē sabiedrību un nerada draudus cilvēku drošībai, veselībai un dzīvībai (51.1.punkts), un nerada draudus citu dzīvnieku drošībai, veselībai un dzīvībai (51.2.punkts).

Tiesai nav pamata apšaubīt cietušā /pers. B/ liecības par suņa uzbrukumu, jo tajā norādītos apstākļus objektīvi apstiprina pārējie pierādījumi. Notikuma laiku un vietu apstiprināja aculiecinieki /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/, arī apsūdzētais /pers. A/ liecināja, ka viņš notikuma vietā un laikā bijis kopā ar suni un saticis cietušo. Cietušā un liecinieces /pers. F/ norādītais viens suņa kodiens kreisajā rokā atbilst tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā cietušajam konstatēto miesas bojājumu raksturam un lokalizācijai. Cietušā liecību par to, ka tieši pēc notikuma viņš griezies pēc medicīniskās palīdzības, apstiprina arī medicīniskās kartes izraksts. Līdz ar to tiesai nav nekādu šaubu par to, ka cietušajam konstatētie miesas bojājumi ir tiešā cēloniskā sakarā tieši ar suņa uzbrukumu apsūdzībā norādītajos apstākļos.

Apsūdzētā liecības par notikumu ir pretrunīgas, un pretrunā ar lietā objektīvi noskaidrotajiem faktiem un apstākļiem. No apsūdzētā liecības izriet, ka, neskatoties uz to, ka suns bijis pavadā, tas ar ķepām uzlecis uz cietušā ķermeņa. Būdams tiešā cietušā tuvumā apsūdzētais redzējis minētās suņa kustības, taču kodienu rokā nav redzējis. Šādas liecības ir neloģiskas un nevar izskaidrot objektīvi cietušajam konstatētos miesas bojājumus. Tiesa šādas liecības vērtē kā nepatiesas un uzskata, ka apsūdzētais tās sniedz, nolūkā izvairīties no atbildības.

Šajā gadījumā sliktās apsūdzētā un cietušā attiecības, un savstarpēja lamāšanās pirms vai pēc suņa uzbrukuma neiespaido dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanas fakta konstatēšanu.

Ar cietušā un liecinieces /pers. F/ liecībām ir pierādīts, ka pirms kodiena suns ir riedams skrējis cietušā virzienā un apsūdzētais to nav apturējis. Suņa riešanu dzirdējuši arī abi pārējie notikuma aculiecinieki /pers. G/ un /pers. H/. Minētais loģiski izskaidro to, ka suns bijis bez pavadas. Līdz ar to tiesa secina, ka apsūdzētais tīši pārkāpis dzīvnieku turēšanas noteikumus. To netieši apstiprina arī lietā esošās ziņas par to, ka apsūdzētais jau iepriekš ilgstošā laika posmā ir ignorējis likumā noteikto pienākumu nodrošināt, lai viņa suns netraucētu un neapdraudētu cilvēkus.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ rīcība atbilst visām Krimināllikuma 230.[1]panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm un viņa darbības ir kvalificētas pareizi.

Nosakot sodu apsūdzētajam tiesa ņem vērā soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus. Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piesprież tiesa un soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija. Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētais ir izdarījis kriminālpārkāpumu, kura rezultātā cietušajam nodarīti viegli miesas bojājumi.

Vērtējot /pers. A/ personību tiesa ņem vērā to, ka viņš agrāk ir divas reizes kriminālī sodīts, sodāmības dzēstas. Pēdējā gada laikā vienu reizi administratīvi sodīts. Tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka viņam ir mazs bērns un pašlaik viņš ir bezdarbnieks.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48.pantu /pers. A/ atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Izlemjot par soda veidu, tiesa vērtē noziedzīgā nodarījuma raksturu, sekas un motīvus kopsakarā ar apsūdzētā personību un kontekstā ar soda mērķi.

Apsūdzētais ir izdarījis kriminālpārkāpumu, viņam faktiski ir ģimene, pastāvīga dzīvesvieta un viņa dzīvesveids kopumā atbilst sabiedrībā vispārpieņemtajam. Lietā nav ziņu par to, ka apsūdzētais varētu radīt pastāvīgu apdraudējumu sabiedrībai, un tādēļ nav pamata viņu izolēt no sabiedrības.

No lietā noskaidrotajiem apstākļiem kopumā izriet, ka apsūdzētais apzināti ignorējis likuma prasības, kurām ir vispārsociāls raksturs. Šajā gadījumā tiesa uzskata, ka motivēt apsūdzēto ievērot sabiedrībā vispārpieņemtus uzvedības noteikumus var tieši soda izciešana sabiedrībā. Tādēļ apsūdzētajam piespriežams piespiedu darbs. Naudas sods šajā gadījumā neatbilst nodarījuma raksturam, turklāt tā piemērošana nav mērķtiecīga, jo apsūdzētais ir bezdarbnieks.

Izlemjot par soda mēru, tiesa ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un sekas, kā arī apsūdzētā attieksmi pret likuma prasībām.

Tiesa atzīst, ka cietušā /pers. B/ pieteiktā kompensācija par morālo aizskārumu 100 EUR apmērā ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā ir noteikti kritēriji morālās kompensācijas apmēra noteikšanai:

- noziedzīgā nodarījuma smagums un izdarīšanas raksturs;
- nodarītās fiziskās ciešanas, paliekoši sakropļojumi un darbspēju zudums;
- morālā aizskāruma dziļums un publiskums;
- psihiskas traumas.

Civillikuma 1635.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Tiesa atzīst, ka suņa uzbrukums, kā rezultātā radušies viegli miesas bojājumi, rada negatīvas emocijas, pārdzīvojumus un fiziskas ciešanas, un par to cietušajam pienākas gandarījums. Jebkurai personai ir neatņemamas tiesības justies droši sabiedriskās vietās, un citas personas valdījumā esoša dzīvnieka uzbrukums pazemo cilvēku un rada nedrošības un apdraudējuma sajūtu. Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka kompensācija 100 EUR ir taisnīga un samērīga, un tā ir piedzenama no apsūdzētā par labu cietušajam.

Lietisko pierādījumu lietā nav.

R e z o l u t n o s p r i e

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529.pantu tiesa

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 230.[1]panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un **sodīt ar piespiedu darbu uz 240 (divsimt četrdesmit) stundām.**

Piespiedu darba soda izciešanas uzraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajai struktūrvienībai.

Pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ noteikt pienākumu desmit darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā reģistrēties Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajā struktūrvienībā Talsos, Raiņa ielā 12 a.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par morālo aizskārumu 100 EUR (simts *euro*).

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai 10 (desmit) dienu laikā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis